

Richtlijnen duikinitiatie In Open Water

RICHTLIJNEN DUKINITIATIE IN OPEN WATER

SITUATIE SCHETS

Geregeld krijgen NELOS-duikers de vraag van familie, vrienden of collega's om ook eens een duikervaring in open water te mogen meemaken.

De promotie voor de duiksport van een initiatie mag niet onderschat worden.

Tot voor kort bestond er geen reglementair kader voor en gebeurden deze duikinitiaties daarom "clandestien". Hierdoor was zelfs de begeleidende NELOS-duiker niet verzekerd.

Dit document definieert de voorwaarden opdat de BEIDE personen zouden verzekerd zijn.

VERSCHIL INITIATIEDUIK EN EEN DOOPDUIK

Bij een doopduik zijn beide deelnemers lid van NELOS en zodoende automatisch verzekerd. De beginnening heeft reeds enkele theoretische en zwembadopleiding genoten en beheerst het basisjargon en de basistechnieken. Hij doet zijn doopduik in het kader van het halen van het 1*D brevet.

Een deelnemer aan een initiatieduik heeft geen brevet en wenst eens te proeven van 'het gewichtloos ademen onder water' en is nieuwsgierig naar 'wat er allemaal onder de wateroppervlakte leeft'. Hij kent ons vertrouwde jargon niet, kent onze tekens niet en beheerst geen enkel van de basistechnieken (klaren, palmen, trimmen, ...).

Het doel van een initiatieduik is iemand te laten proeven van onze hobby. In bepaalde gevallen kan deze initiatieduik de start worden voor het aanvatten van een duikopleiding en dit dan liefst bij NELOS.

PRAKTISCHE AANBEVELINGEN DUIKINITIATIE

1. Administratie

- De initiatieduik begeleider is minstens een 1*I NELOS.
- De instructeur begeleidt steeds persoonlijk de duikinitiatie.
- Een duikinitiatie is niet delegeerbaar.
- De deelnemer aan de initiatieduik moet minstens kunnen zwemmen.
- Indien de deelnemer minderjarig is, is een schriftelijke verklaring van de ouders/voogd die toestemming geven voor de initiatieduik vereist. (zie bijlage).
- Vanaf 14 jaar tellen de standaardaanbevelingen.
- Per duikbeweging begeleidt de instructeur slechts één deelnemer.
- De maximale diepte van een initiatieduik is zes meter.
- Nachtduiken zijn verboden voor duikinitiaties.
- Maximum één extra mededuker met minimum 2*D (bijv familielid,...) mag de duikploeg vervoegen.
- De instructeur verwittigt tijdig per mail of telefoon het NELOS secretariaat. Hij geeft zijn naam, de plaats en de datum van de initiatie en de namen, geboortedatum, adres en e-mail van de deelnemers. Vanaf dit ogenblik zijn de instructeur en de deelnemer(s) verzekerd voor deze initiatieduik.
- Een initiatieduik geeft geen recht op een IDEAL-zegel vermits er ook geen homologatiegelden zijn.
- Een initiatieduik telt niet mee voor het aantal nodige duiken in het latere traject van 1*-duiker of bronzen dolfijn.
- Per persoon is er slechts één initiatieduik voorzien. Bij verdere interesse na de initiatieduik dient verwezen worden naar de standaardopleidingen.
- Vanaf 14 jaar gelden de bovenstaande standaardaanbevelingen.
- Tussen 8 en 14 jaar zijn er deze extra specifieke beperkingen:
 - De begeleider is een jeugdduikinstructeur
 - Maximale diepte 3 meter (geen doel op zich)
 - Maximale tijd 15 minuten (geen doel op zich)
 - Watertemperatuur minimaal 12°C
 - Aangepast materiaal voor jeugdduikers in open water
 - Aangepaste briefing op niveau van het kind
 - Geen mededuker toegestaan

2. Keuze duikplaats en tijdstip

De duikplaats is zo gekozen dat:

- Er voldoende beschutting voor aan- en uitkleden voorhanden is.
- Deze gemakkelijk en veilig toegankelijk is (vermijd zones met valrisico's).
- Het diepteprofiel progressief is vertrekkende van een diepte waar de deelnemer rechtop kan staan op vaste bodem met water tot op borsthoogte.

- Deze bescherming biedt tegen wind, golfslag, deining en stroming.
- De duikzone van de initiatieduik steeds buiten de vaarzone blijft. Indien dit door de instructeur nuttig geacht wordt, kan hij zich met een OSB markeren.
- Voor jeugd van 8-14 jaar dient er altijd aangepast bodemprofiel te zijn.
- Er voldoende zichtbaarheid is om vlot te communiceren. Alle duikers dienen elkaar steeds duidelijk te kunnen zien zonder gebruik te maken van een lamp.
 - Het tijdstip van de initiatieduik is zo gekozen dat er voldoende speelruimte is voor de voorbereiding, materiaalcheck en briefing om de hele duik enkel bij daglicht te laten gebeuren.
 - De instructeur voorziet voldoende oppervlakte-assistentie en kan beschikken over volgend veiligheidsmateriaal: een EHBO-koffer, een zuurstoffles met masker, een evacuatieplan met coördinaten van de lokale hulpdiensten en een gsm.

3. Materiaal

De instructeur zorgt voor het materiaal op maat van de deelnemer en checkt deze naar volledigheid, degelijkheid en functionaliteit.

- Het materiaal van de deelnemer zal minstens bestaan uit: gevulde persluchtcombinatie (fles, ontspanner met manometer en inflator, jacket), gepaste loodgordel, goed aansluitend duikpak, een helder gemaakte duikbril, comfortabele vinnen en eventueel een snorkel.
- De instructeur zal minstens dezelfde uitrusting dragen met bovenop een dieptemeter/duikcomputer, OSB, lamp, en een paar extra loodblokjes (die hij onder water aan de deelnemer kan overdragen/bevestigen en/of afnemen).
Het gebruik van een buddy-line is aangeraden.

De instructeur monteert de persluchtuitrusting en geeft hierbij een korte uitleg aan de deelnemer. Ook aan het passen van de duikbril (aanzuigen via de neus zonder hoofdriem) en het oefenen van het klaren van de oren wordt de nodige aandacht gegeven.
De instructeur laat de deelnemer op het droge al een aantal keer ademen van de ontspanner als gewenning.

4. Introductie en briefing

Vermits de deelnemer geen theoretische achtergrond en geen ervaring in het zwembad heeft, dienen eerst een aantal veiligheidsafspraken gemaakt worden:

- De techniek van het klaren van de oren
- Het regelmatig uitademen langs de neus (*squeeze voorkomen en bril leeg houden*)
- Het uitademen bij opstijgen
- Het gecontroleerd opblazen en leeglaten van het jacket
- Basis duiktekens aanleren en laten herhalen door de deelnemer (OK/ niet-OK, oorpijn/klaren, stoppen, stijgen & dalen, terugkeren, koude, einde duik.)

- De instructeur verzekert de deelnemer dat deze laatste de initiatie op elk moment kan afbreken.

Dit gebeurt op een geruststellende manier, weg van de drukte en toeschouwers. Voor de kinderen tussen 8 en 14 jaar dient dit op kindvriendelijke en niveau van het kind te gebeuren.

De briefing beschrijft chronologisch de duik:

- Beschrijving wijze van te water gaan
- De gewenningsoefeningen op stadiëpte: ademen met ontspanner, klaren van de oren, bijblazen van lucht in de duikbril, bijblazen en aflaten van het jacket, oefenen van de duiktekens.
- Het voorziene duikparcours, maximale duiktijd, maximale diepte
- De te verwachten fauna & flora
- Het vrijheid- & gewichtloosheidsgevoel.

De risico's waarmee de instructeur rekening moet houden zijn: valpartij, oor- & sinusbarotrauma, maskersqueeze, buiten adem zijn, onderkoeling, longoverdruk, steek- en brandwonde (fauna & flora), ongemak, angst, paniek en verdrinking.

5. De gewenningsfase

De instructeur helpt de deelnemer met het aandoen van de fles en het jacket. Het jacket wordt daarna lichtopgeblazen.

Ze gaan samen te water en lopen naar de zone waar ze nog kunnen staan.

De instructeur helpt de deelnemer verder te equiperen (vinnen, bril, handschoenen).

In het bijzonder checkt hij of de bril goed en dicht aansluit op het gelaat met het mondstuk in de mond (kap en mogelijke gelaatsplooiën) of het in- en uitademen door de ontspanner comfortabel gebeurt en of het klaren van de oren via de bril probleemloos kan geschieden. Pas dan wordt het jacket afgelaten om een geknielde positie in te nemen op de bodem net onder de oppervlakte. Na enkele malen geademd te hebben onderwater, stijgt men terug naar de oppervlakte door het jacket zachtjes terug wat op te blazen.

De instructeur vraagt expliciet of de deelnemer verder wil met de initiatieduik.

6. De duikinitiatie

Nu laten ze zich samen afzakken en gaan geleidelijk naar hun geplande diepte.

Tijdens deze fase houdt men het tempo bewust laag. De instructeur demonstreert de te nemen acties aan de deelnemer (klaren en maskersqueeze).

Bij het minste ongemak neemt de instructeur handcontact met de deelnemer en begeeft zich meteen naar de ondiepere zone.

Bij kinderen van 8 tot 14 jaar dient men altijd handcontact te hebben.

Tijdens de duik zal de instructeur regelmatig enkele rustpauzen inlassen voor het bekijken van fauna en flora of elk andere bezienswaardigheden.

Indien nodig bedient de instructeur het jacket van de deelnemer.

De instructeur zal de deelnemer regelmatig tekens geven van aanmoediging als bevestiging dat hij het goed doet (bijv door een handgeklap te tonen in combinatie met het OK-teken).

Hij zal regelmatig vragen of deelnemer kou begint te krijgen. Hij controleert tevens geregeld de manometer van de deelnemer.

Op het einde van de duik en indien de deelnemer tekenen van voldoening en zelfvertrouwen geeft, kan de instructeur vragen om nog enkele eenvoudige oefeningen aan te leren (zoals in geknielde positie mondstuk in en uit de mond nemen of het ledigen van de bril). De instructeur geeft de nodige uitleg en een demonstratie waarna de deelnemer dit even op stadiëpte kan oefenen.

Na de duik begeleidt de instructeur de deelnemer uit het water.

7. De debriefing

De instructeur helpt de deelnemer zich te ontdoen van zijn materiaal en verwijst naar enkele boeiende momenten en bezienswaardigheden uit de gedane initiatieduik. Hij geeft hem motiverende aanmoedigingen voor zijn prestatie en bedankt hem voor zijn vertrouwen.

8. De administratieve afronding

De instructeur noteert de initiatieduik in zijn eigen logboekje en laat deze als aangename herinnering tekenen door de deelnemer.

Hij wijst de weg naar de NELOS-duikscholen in de buurt van de woonplaats van de deelnemer en meldt aan de deelnemer dat hij kortelings een initiatieduikcertificaat op zijn naam van NELOS per post mag verwachten.

Hij stuurt de gegevens van de initiatieduik samen met de identificatiegegevens van de deelnemer(s) naar het NELOS-secretariaat voor het opsturen van initiatiecertificaat (waarop ook de naam/club van de instructeur vermeld zal worden).

Geraadpleegde documenten:

- BC-protocol voor zwembad initiatieles & draaiboek van een Initiatie (oplevering BC2010)
- CMAS-Standard Touristic Diver.
- Europese normen voor supervised diver en instructor level 2.
- Recent LIFRAS protocol, gepubliceerd in *Hippocampe* (september 2015).